

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

Р Е Ш Е Н И Е

№ XXX - ПОД от XXXXX г.

XXXXXXXX е лицензирано пенсионноосигурително дружество, вписано под № XXXXX в регистъра на пенсионноосигурителните дружества, воден от Комисията за финансов надзор (КФН).

XXXXXX е адресат на разпоредбите на Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН), Кодекса за социално осигуряване (КСО) и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

В КФН постъпи писмо от XXXXXXX с вх. № XXXXX от XXXX г., относно отказ на XXXXXX да приеме от XXXXX пет електронни заявления за промяна на участие от XXXX в XXXX, подадени през първото тримесечие на 2022 г. от XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Процедурата за промяна на участие е регламентирана в приетата от КФН Наредба № 3 от 24.09.2003 г. за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество (Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН). С цел защита на правото на лицата свободно да избират пенсионния фонд, в който се осигуряват, чл. 3, ал. 6 и ал. 7 във връзка с чл. 5, ал. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН урежда изискванията към подадените заявления за промяна на участие в електронен вид. Съгласно чл. 3, ал. 6 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН „Лицето, приело заявлението, му поставя входящ номер и дата и попълва в него и в осигурителния договор определените за дружеството данни. Служителят на дружеството удостоверява приемането с име, длъжност и подпис, а осигурителният посредник - с име, служебен номер и подпис, след което връща незабавно на осигуреното лице последния екземпляр на заявлението и втория екземпляр на договора.“

В Наредба № 3 е предвидено подаването на два вида заявления за участие – на хартиен носител и като електронен документ. Уредбата на подаването на електронните заявления е въведена след съществуващата възможност за подаване на заявления на хартиен носител (с измененията в Наредба № 3 през 2011 г.). Тя следва логиката, че електронните заявления се изготвят със съдържанието на образците на хартиен носител (чл. 2, ал. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН) и се разглеждат по реда, приложим към заявленията на хартиен носител, като във връзка със спецификата на електронния обмен на данни, където е необходимо се въвеждат специални правила, приложими само за електронните заявления (напр. чл. 3, ал. 7 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН). Видно от общия изказ на чл. 3, ал. 6 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, където не се прави разграничение дали заявлението е на хартиен носител или електронно, предвиденото в тази алинея се отнася и за двата вида заявления. По-конкретно, и двата вида заявления следва да бъдат заведени с входящ номер в деловодството на дружеството, в тях следва да бъдат попълнени предвидените за дружеството данни и е необходимо да бъдат удостоверено тяхното приемане посредством имената, длъжността/служебния номер и подписа на лицето, което го извършва. Изводът за попълване на полето с данни за служителя/осигурителния посредник

се подкрепя и от обстоятелството, че това поле съобразно чл. 2, ал. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН се съдържа и в електронните заявления.

Специалната уредба в ал. 7 на чл. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН не изключва предвиденото в ал. 6 на същия член изцяло, а само по отношение на изпращането на осигуреното лице на електронните документи. Предвид възможността тези документи да са подадени от лицето в извънработно време/неработен ден, няма как да бъде изпълнено изискването на чл. 3, ал. 6 от наредбата те веднага да бъдат върнати на лицето, с оглед на което се урежда тяхното изпращане на първия работен ден след това. Тъй като ал. 7 на чл. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН няма за предмет регламентиране на начина на приемане на електронното заявление, а само изпращането на копия от електронните документи на осигуреното лице, тя не изключва необходимостта от приемане на заявлението по реда на чл. 3, ал. 6 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН и попълване на полето с данни за лицето, приело заявлението.

По отношение на формата на заявлението, чл. 3, ал. 3, изр. второ от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН предвижда, че електронното заявление се подписва от осигуреното лице с квалифициран електронен подпис (КЕП). В чл. 3, ал. 4 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН е предвидено, че пенсионноосигурителното дружество не приема заявление на хартиен носител, което е без нотариална заверка на подписа, електронно заявление, което не е подписано с КЕП на осигуреното лице, както и заявление с непопълнени или неправилно попълнени данни.

При извършената проверка на приложените към писмото на ХХХХ с вх. № ХХХ от ХХХХ г. документи, се установи, че ХХХХ неоснователно е отказало да приеме пет електронни заявления за промяна на участие от ХХХ в ХХХХ, подадени през първото тримесечие на 2022 г. от ХХХХХХ, със следния мотив „Заявлението не е прието от служителя на ПОД в рамките на работния ден, в който е подадено“.

С цел пълно изясняване на фактите по случая, от ХХХХ бяха изискани подробни обяснения относно отказите на дружеството да приеме горецитираните пет електронни заявления за промяна на участие, подадени от ХХХХХХХХХХХХХХ. С писмо с вх. № ХХХХ от ХХХХХХХХ представи в КФН подробни писмени обяснения по случаите. Основната теза, изразена в писмото на дружеството, е че ХХХХХХ е отказало да приеме заявленията за промяна на участие, тъй като счита, че при приемането на заявленията за промяна на участие от цитираните осигурени лица не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 6 във връзка с ал. 7 от същата разпоредба от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

Според ХХХХХХ заявленията на лицата ХХХХХХХХХХ са подадени в работни дни - на ХХХХХХХ и съгласно изискванията на чл. 3, ал. 7 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН електронни копия на приетите по реда на ал. 6 от същия текст заявления следва да се изпратят на лицата, които са ги подали, в деня на получаването им в дружеството. Заявленията, подадени от посочените лица, видно от датата на електронния подпис на представителите на ХХХХХХХ са приети, както следва - на ХХХХХХХХ. Според ХХХХХХ заявлението на лицето ХХХХХХХ е подадено на ХХХХХХ - неработен ден и съгласно чл. 3, ал. 7 електронно копие от него, след приемането му по реда на чл. 3, ал. 6, следва да се изпрати на лицето на първия работен ден след тази дата - ХХХХХХХ г. Според ХХХХХХ заявлението, подадено от посоченото лице, видно от датата на електронния подпис на представителя на ХХХХХХ, е прието на ХХХХХХХ г.

Отказът на ХХХХХХ да приеме пет електронни заявления за промяна на участие от ХХХХХХ в ХХХХ, подадени през първото тримесечие на 2022 г. от ХХХХХХХХХХХХХХХХ, е неоснователен, поради следните мотиви:

Съгласно чл. 5, ал. 3 от Наредба № 3 дружеството, в чийто фонд е осигурено съответното лице, приема подаденото заявление за промяна на участие, ако е с нотариална заверка на подписа, съответно подписано с квалифициран електронен подпис (КЕП) на лицето, попълнено е правилно и съдържа всички необходими данни. Видно от разпоредбата

на чл. 5, ал. 3 на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, основанията на които дружеството на осигуреното лице може да откаже да приеме подадено заявление са изчерпателно посочени. Следва да бъде посочено, че твърденията на XXXXX в писмото им не отговарят на фактическата действителност и разглежданите обстоятелства във всеки един конкретен случай на подадените заявления за промяна на участие, цитирани по-горе. XXXXXX е направило извод относно датата на подаване на заявленията въз основа на т. нар. *time stamp*, който се визуализира в полето на положения от всяко осигурено лице КЕП. Този извод на XXXX е неправилен.

Видно от приложените в писмо вх. № XXXX от XXXXX г. от XXXXXXXX копия на т. нар. *лог трейл файлове* за всяко едно от цитираните пет заявления, съгласно установения в XXXXX процес подписването и подаването на заявлението за промяна на участие като електронен документ преминава през няколко стъпки от момента на получаване на издаденото временно удостоверение за подписване с КЕП. Тези стъпки преминават през подписване с КЕП на пакета от документи от клиента, изпращане на електронно подписаните документи, получаването на документите в XXXXX и подписването им от страна на XXXX.

С цел внасяне на яснота по конкретните случаи е необходимо да се посочи, че съгласно установените данни за приетата от XXXXX процедура след получаване на временното удостоверение, клиентът може да започне процеса по подписване на документите, които се съдържат в пакета за подписване. Също така, за да бъде изпратен пакетът от подписани документи, клиентът трябва да натисне бутон „Завърши“. Непосредствено след приключването на тази стъпка, документите се получават в XXXXX. Видно от представените от XXXX документи и информация в някои случаи, тази стъпка се извършва от клиента дни по-късно след приключване на процеса по подписване на документите от негова страна. Непосредствено след изпращането на подписаните от клиента документи същите се получават в XXXX. Видно от описаната по-горе последователност на част от стъпките в процеса в XXXXX, изпращането на подписаните документи не става непосредствено след подписването им, а се изисква допълнително действие от страна на клиента, а именно натискане на бутона „Завърши“ след подписването на последния документ, включен в пакета от документи. Поради тази особеност на процеса е възможно в определени случаи подписването и изпращането на документите от клиента, съответно подписването им от клиента и получаването им в XXXXX, да се осъществява в различни дни (работни и/или почивни).

Също така, видно и от представените документи, във всеки един от конкретните случаи документите са подписани от XXXXX в същия ден, в който са получени, с изключение на първия от описаните по-долу случаи, когато документите са подписани на следващия работен ден, тъй като са постъпили след края на работния ден, както следва:

1. Заявление № XXXXX, подадено от XXXXXXX - клиентът е подписал заявлението за промяна на участие като част от документите от пакета на XXXXX г., но пакетът от документи е изпратен на XXXXX с натискането на бутона *Finish*. Документите са получени в XXXX на XXXX и са подписани от XXXXX на XXXXX.

2. Заявление № XXXXXXX, подадено от XXXXXXX - клиентката е подписала заявлението за промяна на участие като част от документите от пакета на XXXXX г., но пакетът от документи е изпратен от клиентката на XXXX г. с натискането на бутона *Finish*. На XXXX г. пакетът от документи е получен в XXXX и се подписва от XXXX на XXX г.

3. Заявление № XXXX, подадено от XXXXXXX - клиентът е подписал заявлението за промяна на участие като част от документите от пакета на XXXX г. Едва обаче на XXXXX г. процесът е приключен от клиента с натискане на бутона *Finish*. Получените на XXXX г. документи в XXXXX са подписани от XXXXX на XXXX г.

4. Заявление № XXXXX, подадено от XXXXXXX - клиентката е подписала заявлението за промяна на участие като част от документите от пакета на XXX г. На XXXX

г. процесът е приключен от клиента с натискане на бутона *Finish*. Получените на XXXX г. документи в XXXXX са подписани от XXXX на XXXXX г.

5. Заявление № XXXXX, подадено от XXXXXX - клиентът е подписал заявлението за промяна на участие като част от документите от пакета на XXXX г. Процесът е приключен от клиента на XXXX г. с натискане на бутона *Finish*. Подписаните документи са получени в XXXX на XXXX г., като са подписани от XXXX на XXXX г.

Съгласно чл. 3, ал. 3, изр. второ от Наредба № 3, електронно заявление за промяна на участие се подписва от осигуреното лице с КЕП. Съгласно чл. 5, ал. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН дружество, в чийто фонд е осигурено съответното лице, приема подаденото електронно заявление за промяна на участие, ако е с нотариална заверка на подписа, съответно подписано с КЕП на лицето, попълнено е правилно и съдържа всички необходими данни. В горепосочените случаи XXXXX неправилно е съобразило действията си с изчерпателно изброените основания за отказ за приемане на заявленията за промяна на участие, посочени в чл. 5, ал. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН. В случай, че заявление отговаря на изискванията на посочената разпоредба пенсионноосигурителното дружество, до което е подадено, е длъжно да го приеме. В горепосочените случаи ПОК XXXXXXXX неправилно е счело, че петте електронни заявления за промяна на участие, подадени през първото тримесечие на 2022 г. от XXXXXXXXXXXXXXXX, не отговарят на изискванията на чл. 5, ал. 3 от Наредба № 3.

Видно от гореизложеното, XXXXXXXX неоснователно е отказало да приеме пет електронни заявления за промяна на участие от XXXX в XXXX, подадени през първото тримесечие на 2022 г. от XXXXXXXXXXXXXXXX, като по този начин е възпрепятствало упражняването на правото на свободен избор на пенсионен фонд на лицата.

Във връзка с изложените факти, констатации и мотиви, на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КСО и чл. 17, ал. 1, т. 12 от Закона за Комисията за финансов надзор, чл. 5, ал. 3, във връзка с чл. 3, ал. 3, изр. второ във връзка с чл. 3, ал. 6 и ал. 7 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, във връзка с чл. 345, ал. 1 от КСО и чл. 59 от АПК,

Р Е Ш И Х:

Задължавам XXXXXX в срок до XXXXX г. да приеме от XXXXX пет електронни заявления за промяна на участие от XXXXX в XXXXX, подадени през първото тримесечие на 2022 г. от XXXXXXXXXXXXXXXX.

Всички останали действия на пенсионноосигурителното дружество следва да бъдат извършени в рамките на протичащата в момента процедура за промяна на участие, регламентирана в Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, за заявленията, подадени през първото тримесечие на 2022 г.

Съгласно чл. 346, ал. 1 от КСО решението може да бъде обжалвано в 14-дневен срок пред Комисията за финансов надзор по реда на Административнопроцесуалния кодекс и по съдебен ред пред Върховния административен съд. Обжалването не спира изпълнението на решението.

По административното производство не са правени разноски.

**ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
РЪКОВОДЕЩ УПРАВЛЕНИЕ
„ОСИГУРИТЕЛЕН НАДЗОР“:**

ДИАНА ЙОРДАНОВА